

D E C I Z I E

09 iulie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul Svetlana Filincova,

Judecătorii

Galina Stratulat, Oleg Sternioală,

Valentina Clevadî, Iurie Bejenaru,

examinînd cererea de recurs depusă de Rusu Andrei și Întreprinderea individuală „Lihovețchi Alexandru”,

în pricina civilă la cererea introductivă depusă de Rusu Andrei cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de Societate cu Răspundere Limitată „Compromis” și la cererea de alăturare depusă de Anna Ghedzic,

împotriva hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 16 aprilie 2014, prin care a fost respinsă cererea introductivă depusă de Rusu Andrei cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de Societate cu Răspundere Limitată „Compromis” și cererea de alăturare depusă de Anna Ghedzic,

c o n s t a t ă

Rusu Andrei a depus cerere introductivă cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de SRL „Compromis”.

În motivarea cererii a invocat că la data de 27 mai 2013 Judecătoria Buiucani mun. Chișinău a emis titlul executoriu nr. 2-3746/13 prin care a dispus asigurarea acțiunii la cererea lui Rusu Andrei către SRL „Compromis” și aplicarea sechestrului asupra bunurilor mobile și imobile aflate în proprietatea SRL „Compromis” reieșind din suma acțiunii de 107 393,95 lei, fără a aplica, însă, sechestrul pe conturile bancare ale întreprinderii.

La data de 31 mai 2013, prin intermediul reprezentantului său a prezentat spre executare titlul executoriu nominalizat executorului judecătoresc Ciobanu Ruslan, iar la data de 20 august 2013 în prezența executorului judecătoresc a fost încheiată tranzacția potrivit căreia debitorul se obligă să achite 39 178,46 lei și 7 704 euro pînă la data de 30 septembrie 2013, iar creditorul urma să ridice sechestrul aplicat asupra bunurilor imobile cu nr. cadastral 0131133.339, 0131133.339.01 și 0131133.339.02, iar celelalte măsuri asigurătorii urmau să fie ridicate după achitarea completă față de creditor. Asupra acestui fapt, executorul judecătoresc, a întocmit procesul-verbal nr. 060-879/13, în care au fost indicate toate condițiile tranzacției, precum și faptul că tranzacția dată are autoritatea

lucrului judecat între părți, iar în caz de neexecutare de către debitor a obligațiilor sale este susceptibilă de executare silită.

Creditorul Rusu Andrei a mai indicat că la data de 01 octombrie 2013 a prezentat spre executare documentul executoriu nr.060-879 din 20 august 2013 emis de către executorul judecătoresc Ciobanu Ruslan, însă, pînă la momentul de față titlul executoriu nu este executat.

La data de 25 ianuarie 2014, a expediat executorului judecătoresc Ciobanu Ruslan o scrisoare prin care i s-a comunicat că în urma somării executorului judecătoresc Ababii Liliana a fost obținută o sumă de bani în urma realizării unui bun imobil care a determinat executarea parțială a documentului executoriu pe care îl deține în executare, în sumă de 64 157,43 lei. Actualmente debitorul urmează să mai achite 6 337,42 euro. În acest sens, a menționat executorul că executarea documentului este îngreuiată semnificativ din cauza că asupra conturilor bancare deținute de debitor sunt aplicate sechestre și de alți executori judecătorești, iar pe aceste conturi nu sunt bani, imobilele acestei societăți de asemenea sunt sechestrate în alte titluri executorii.

Întru asigurarea executării procedurilor de executare, executorul judecătoresc a aplicat sechestrul pe conturile bancare, a aplicat interdicții la DÎTCCA și Cadastru. Practic jumătate de an conturile bancare ale SRL „Compromis” sunt blocate și conform art. 10 alin. (2) a Legii insolvenței temeiul general de intentare a unui proces de insolvență constă în incapacitatea de plată a debitorului.

Mai menționează că, conform art. 2 a Legii insolvenței, incapacitatea de plată e situație financiară a debitorului caracterizată prin incapacitatea lui de a-și executa obligațiile pecuniare scadente, inclusiv obligațiile fiscale. Incapacitatea de plată este, de regulă, prezumată în cazul în care debitorul a încetat să efectueze plăți.

În acest mod reclamantul consideră că SRL „Compromis” se află în stare de insolvență și este necesar intentarea procedurii de insolvență.

Menționează că conform art. 19 alin. (1) și (2) a Legii insolvenței creditorul depune cerere introductivă numai după notificarea prealabilă a debitorului. Notificarea prealabilă se consideră făcută dacă, pînă la depunerea cererii introductive, debitorul a fost informat de către creditor sau de executorul judecătoresc, ori faptul că se află în întârziere ori despre înaintarea spre executare a titlului executoriu.

Invocă că în acest sens executorul judecătoresc Ciobanu Ruslan la data de 01 octombrie 2013 a emis o încheiere cu privire la primirea spre executare a documentului executoriu pe care a redirecționat-o debitorului. Către debitor a fost expediată scrisoarea cu încheierea executorului judecătoresc, dar care s-a întors

cu mențiunea oficiului poștal precum că societatea nu se mai află pe adresa bd. Ștefan cel Mare nr. 200, of. 520, adresă comunicată în răspunsul primit de executorul judecătoresc de la Camera înregistrării de Stat. Executorul judecătoresc a reușit să facă legătura cu reprezentantul SRL „Compromis”, Alexa Iurie, care s-a prezentat la oficiul executorului cu o cerere de a ridica sechestrul de pe bunurile imobile ce aparțin cu drept de proprietate SRL „Compromis” în cadrul procedurii de executare a documentului executoriu nr. 060-879/13 din motiv că valoarea bunurilor supuse interdicției cu mult depășește valoarea acțiunii creditorului Rusu Andrei, iar în schimb a menține interdicția doar pe bunul cu nr. cadastral 0131133.339.01.022, situat pe adresa mun. Chișinău, str. Sf. Nicolai nr. 35, valoarea căruia este de 359 881 lei și acoperă cu mult datoria față de creditor. Executorul judecătoresc a refuzat să se conformeze unei asemenea cereri.

Consideră că, aceasta confirmă faptul că debitorul cunoaște despre faptul intentării procedurii executorii precum și că se află în întârziere. Iar pe paginile web ale Judecătoriei Buiucani, Centru și Botanica mun. Chișinău a aflat că SRL „Compromis” este pîrît în mai bine de 30 de procese.

În această ordine de idei, consideră că debitorul era la curent cu faptul că este în întârziere, mai mult ca atît că potrivit art. 617 alin. (1) al Codului civil dacă nu execută obligația în urma somației primite după scadență din partea creditorului, debitorul se consideră în întârziere ca urmare a somației.

Cu referire la prevederile art. 10 alin. (2) a Legii insolvenței nr. 149 din 29.06.2013, solicită creditorul Rusu Andrei admiterea cererii introductive și a intentarea procesului de insolvență față de SRL „Compromis”.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 04 martie 2014 a fost admisă spre examinare cererea introductivă depusă de creditorul Rusu Andrei privitor la intentarea procesului de insolvență față de SRL „Compromis”, cu sediul în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare nr. 200 ap. (of.) 520 MD 2004, c/f 1003600066820, cu aplicarea măsurilor de asigurare și numirea în calitate de administrator provizoriu II „Lihovețchi Alexandru”.

La 04 aprilie 2014 creditorul Anna Ghedzic a depus cerere de alăturare la cererea introductivă depusă de Andrei Rusu privind intentarea procedurii de insolvență față de SRL „Compromis”.

Prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 16 aprilie 2014 a fost respinsă cererea introductivă depusă de Rusu Andrei cu privire la intentarea procesului de insolvență față de Societate cu Răspundere Limitată „Compromis” și cererea de alăturare depusă de Anna Ghedzic.

La 28 mai 2014 Rusu Andrei și administratorul provizoriu II „Lihovețchi Alexandru” au depus recurs împotriva hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 16 aprilie 2014, solicitînd admiterea recursului, casarea hotărîrii primei instanțe și

emiterea unei noi hotărâri prin care cererea introductivă depusă de Andrei Rusu privind intentarea procedurii de insolabilitate față de SRL „Compromis” să fie admisă.

În motivarea recursului recurenței au indicat că instanța la emiterea hotărârii a aplicat eronat normele de drept material.

Recurentul menționează că prima instanță a calculat eronat suma activelor și pasivelor din bilanțul contabil al SRL „Compromis”, obținând o valoare a activelor mult mai mare decât în realitate.

La fel, menționează că procesul-verbal al executorului judecătoresc prin care se întărește tranzacția reprezintă un document executoriu. Acest proces-verbal al executorului judecătoresc demonstrează că Rusu Andrei dispune față de SRL „Compromis” de o creanță certă, lichidă, incontestabilă și exigibilă.

Invocă recurentul că este eronat concluzia primei instanțe precum că debitorul nu a fost notificat prealabil. În acest sens, expune că executorul judecătoresc Ciobanu Ruslan la data de 01 octombrie 2013 a emis o încheiere cu privire la primirea spre executare a documentului executoriu pe care l-a redirecționat debitorului. Către debitor a fost expediată scrisoarea cu încheierea executorului judecătoresc, dar care s-a întors cu mențiunea oficiului poștal precum că societatea nu se mai află pe adresa Șt. Cel Mare, 200, of. 520, adresă comunicată în răspunsul primit de executorul judecătoresc de la Camera Înregistrării de Stat. Iar, conform art. 104 alin. (1) lit b) CPC, citația și înștiințarea se expediază în cazul când se citează persoanele juridice, prin împuterniciți, la sediul lor principal conform înregistrării de stat sau, după caz, la sediul reprezentanței sau al filialei.

Cu toate acestea, la adresa executorului judecătoresc a parvenit scrisoarea de la reprezentantul SRL „Compromis”, care a solicitat ridicarea sechestrului de pe bunurile imobile ce aparțin cu drept de proprietate SRL „Compromis” în cadrul procedurii de executare a documentului executoriu nr. 060-879/13. Aceasta, după recurent, confirmă faptul că debitorul cunoștea despre faptul intentării procedurii executorii precum și că se află în întîziere.

Verificînd temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu hotărîrea contestată și prevederile legii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea hotărîrii prime instanțe, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Materialele dosarului denotă că prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 04 martie 2014 a fost admisă spre examinare cererea introductivă depusă de

creditorul Rusu Andrei privitor la intentarea procesului de insolvabilitate față de SRL „Compromis”, cu sediul în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare nr. 200 ap. (of.) 520 MD 2004, c/f 1003600066820, cu aplicarea măsurilor de asigurare și numirea în calitate de administrator provizoriu II „Lihovețchii Alexandru”.

La 04 aprilie 2014 creditorul Anna Ghedzic a depus cerere de alăturare la cererea introductivă depusă de Andrei Rusu privind intentarea procedurii de insolvabilitate față de SRL „Compromis”.

Prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 16 aprilie 2014 a fost respinsă cererea introductivă depusă de Rusu Andrei cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de Societate cu Răspundere Limitată „Compromis” și cererea de alăturare depusă de Anna Ghedzic.

Rusu Andrei și ÎI „Lihovețchi Alexandru” au depus recurs împotriva hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 16 aprilie 2014, solicitînd admiterea recursului, casarea hotărîrii primei instanțe și emiterea unei noi hotărîri prin care cererea introductivă depusă de Andrei Rusu privind intentarea procedurii de insolvabilitate față de SRL „Compromis” să fie admisă.

Instanța de recurs reține că procesul de insolvabilitate este un proces special, al cărui desfășurare este ghidat de Legea insolvabilității.

Conform art. 20 alin. (2) din Legea insolvabilității, la cererea introductivă a creditorului se anexează:

a) documentele ce adevăresc obligațiile debitorului față de creditor, mărimea datoriilor la aceste obligații, temeiul intentării procesului de insolvabilitate, alte documente care justifică cererea creditorului;

b) dovada notificării prealabile a debitorului de către creditor;

c) copia de pe hotărîrea irevocabilă a instanței de judecată sau copia de pe hotărîrea arbitrală irevocabilă, ori copia de pe hotărîrea judecătorească irevocabilă privind recunoașterea hotărîrii judecătorești sau a hotărîrii arbitrale străine, ori decizia (hotărîrea) organului abilitat prin legea executorie la acel moment.

Conform art. 10 din Legea insolvabilității, intentarea unui proces de insolvabilitate presupune existența unui temei. Temeiul general de intentare a unui proces de insolvabilitate constă în incapacitatea de plată a debitorului. Temeiul special de intentare a unui proces de insolvabilitate constă în supraîndatorarea debitorului în cazul în care acesta este persoană juridică responsabilă de creanțele creditorilor în limitele patrimoniului său. În acest caz, la baza evaluării patrimoniului debitorului trebuie pusă continuarea activității lui dacă acest fapt este posibil.

Conform art. 2 din Legea insolvabilității, *incapacitate de plată* reprezintă situația financiară a debitorului caracterizată prin incapacitatea lui de a își executa

obligațiile pecuniare scadente, inclusiv obligațiile fiscale. Incapacitatea de plată este, de regulă, prezumată în cazul în care debitorul a încetat să efectueze plăți.

Astfel, insolvabilitatea ca stare de fapt a debitorului în sensul legii menționate presupune existența unui temei general, adică o incapacitate de plată, care reprezintă o insuficiență a lichidităților, o absență a fondurilor bănești necesare pentru plata obligațiilor ajunse la scadență, care nu presupune în mod obligatoriu ca activul patrimonial să fie inferior pasivului (insolvent). Temeiul general determină existența creanței ajunse la scadență, care trebuie să fie certă - neîndoielnică în sensul că asupra ei, să nu fie conturat un litigiu; lichidă - având un quantum precis determinat; exigibilă - a cărei executare creditorul poate s-o pretindă imediat.

Deci, prin prisma prevederilor legale enunțate mai sus, instanța reține, că cererea introductivă depusă de creditorul Rusu Andrei privitor la intentarea procesului de insolvabilitate în privința debitorului SRL „Compromis” nu întrunește condițiile expres stabilite prin legea specială.

În acest aspect instanța menționează că atât Rusu Andrei, precum și persoana care s-a alăturat la cererea introductivă Anna Ghedzie nu a demonstrat faptul că SRL „Compromis” are obligații pecuniare scadente, adică că dispun față de SRL „Compromis” o creanță certă, lichidă, incontestabilă și exigibilă.

Respectiv, Rusu Andrei nu a demonstrat că dispune de o hotărâre judecătorească executorie sau un alt document executoriu în temeiul căruia poate fi confirmat dreptul lui de creanță față de SRL „Compromis”, care să fie certă, lichidă, incontestabilă și exigibilă.

La acest segment, instanța de recurs menționează că reclamantul Rusu Andrei, drept dovadă a existenței obligațiunilor pecuniare scadente, a prezentat la data de 01 octombrie 2013 spre executare, documentul executoriu – procesul –verbal nr. 060-879/13 din 20 august 2013 emis de executorul judecătoresc Ciobanu Ruslan, prin care executorul judecătoresc, în scopul executării documentului executoriu nr. 2 3746/13 din 27 mai 2013 emis de Judecătoria Buiucani mun. Chișinău privind aplicarea sechestrului pe bunurile SRL „Compromis” în limita valorii acțiunii în mărime de 107 393,95 lei, a constatat încheierea unei tranzacții între SRL „Compromis” și Rusu Andrei.

Conform art. 1331 Cod civil, tranzacția este contractul prin care părțile previn un proces ce poate să înceapă, termină un proces început sau rezolvă dificultățile ce apar în procesul executării unei hotărâri judecătorești.

Conform art. 1333 Cod civil, tranzacția nu este susceptibilă de executare silită decât după omologare.

Astfel, din normele citate mai sus rezultă expres că tranzacția de împăcare încheiată în cadrul procesului judiciar are valoare doar în cazul confirmării de instanță.

Ce se referă la tranzacția încheiată la etapa executării, aceasta are putere juridică doar după respectarea procedurii cu participarea executorului judecătoresc.

Conform art. 62 alin. (3) și alin. (4) Cod de executare, în cazul în care părțile au convenit asupra încheierii unei tranzacții, executorul judecătoresc întocmește un proces-verbal, în care consemnează condițiile tranzacției, acest proces-verbal servind drept temei pentru încetarea procedurii de executare. Procesul-verbal al executorului judecătoresc prin care se întărește tranzacția este un document executoriu. Procesele-verbale întocmite în condițiile prezentului articol sînt semnate obligatoriu de părțile în procedura de executare prezente la procedura de conciliere sau de reprezentanții acestora, sînt certificate cu semnătura și cu ștampila executorului judecătoresc și înmîinate părților în procedura de executare. Procesele-verbale nu pot fi contestate.

În astfel de situație, din normele citate mai sus, rezultă că pentru valabilitatea tranzacției de împăcare și pentru intentarea în baza acestei a procedurii de executare este necesar omologarea acestei de persoane autorizate la etapa respectivă. În același timp, executorul judecătoresc este în drept să confirme tranzacția de împăcare doar la etapa cînd deține în executare documentul executoriu emis în urma adoptării unei hotărîri definitive.

Litigiul în care Rusu Andrei a pretins la încasarea unor sume de la SRL „Compromos” nu a fost soluționat de către instanța de judecată.

În cazul dat, Ciobanu Ruslan nu a deținut nici o procedură de executare în baza hotărîrii definitive, avînd doar procedura de executare a documentului executoriu, astfel neavînd dreptul de a confirma oarecare tranzacții de împăcare. La data confirmării tranzacției executorul avea doar procedura privind asigurarea acțiunii, care urmează să fie încetată din drept din motivul că reclamantul a solicitat încetarea procesului civil în cadrul căruia au fost aplicate măsuri de asigurare.

La fel, tranzacția de împăcare nu poate fi confirmată și din motivul că aceasta a fost semnată din partea lui Rusu Andrei de către o persoană neîmputernicită – Sorochin Iuri, care deține statut de avocat licențiat în România și nu în Republica Moldova.

Conform art. 6 alin. (2,3) din Legea cu privire la avocatură, avocatul din alt stat poate desfășura activitate pe teritoriul Republicii Moldova dacă certifică calitatea de avocat în statul său de origine și este înscris în registrul special ținut de Consiliul Uniunii Avocaților din Republica Moldova, denumită în continuare Uniunea Avocaților. Avocatul din alt stat nu poate reprezenta interesele

persoanelor fizice sau juridice în instanțele de judecată și în relațiile cu alte autorități publice decât în arbitrajul comercial internațional. În cazul când interesele clientului o cer, precum și la solicitarea acestuia, avocatul din alt stat poate asista avocatul din Republica Moldova.

Astfel, avocatul, Sorochin Iuri, nefiind împuternicit în conformitate cu art. 79-81 CPC, nu a fost în drept să reprezinte interesele lui Rusu Andrei în cadrul procedurii de executare respectivă.

Totodată, instanța de recurs consideră corecte constatările primei instanțe privind încălcarea art. 19 din Legea insolvenței, conform căreia creditorul depune cerere introductivă numai după notificarea prealabilă a debitorului.

Aici este necesar de menționat că administrația SRL „Compromis” nu cunoștea despre faptul pornirii procedurii de executare în baza tranzacției de împăcare. Materialele dosarului nu conțin probe spre confirmarea remiterii și respectiv recepționării încheierii respective în adresa debitorului.

În aceste circumstanțe, nefiind întrunite condițiile legii în vederea existenței căruia temei de intentare a procesului de insolvență, instanța de recurs consideră întemeiată hotărârea primei instanțe privind respingerea cererii introductive depusă de Rusu Andrei cu privire la intentarea procesului de insolvență față de SRL „Compromis” și cererea de alăturare depusă de Anna Ghedzic.

Nu pot fi reținute argumentele recurentului precum că debitorul a fost notificat prealabil.

Conform art. 6 alin. (4) Legea insolvenței, notificările și înștiințările se fac prin scrisori recomandate, iar în cazurile expres prevăzute de prezenta lege și prin publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Materialele dosarului, însă nu conțin probe în acest sens.

Or, conform art. 20 alin. (2) lit. b) din Legea insolvenței la cererea introductivă a creditorului se anexează dovada notificării prealabile a debitorului de către creditor.

În astfel de circumstanțe, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și să mențină hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de Rusu Andrei și ÎI „Lihovețchi Alexandru”.

Se menține hotărârea Curții de Apel Chișinău din 16 aprilie 2014, în pricina civilă la cererea introductivă depusă de Rusu Andrei cu privire la intentarea

procesului de insolvabilitate față de Societate cu Răspundere Limitată „Compromis” și la cererea de alăturare depusă de Anna Ghedzic.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Oleg Sternioală

Valentina Clevadî

Iurie Bejenaru